

บทที่ 5

สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาสถานภาพและแนวโน้มของการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมายังประเทศไทย คณะผู้วิจัยได้การศึกษาสถานภาพและแนวโน้มของการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมายังประเทศไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลประเมินสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีบริษัทธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 22.9, 52.6 และ 22.9 ตามลำดับ เมื่อพิจารณา ด้านขนาดของทุนจดทะเบียนในประเทศไทย พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** ที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 200 ล้านบาทในประเทศไทย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.8 รองลงมาคือ บริษัทที่มีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า 30 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.7 **ธุรกิจขนาดกลาง** ที่มีทุนจดทะเบียนในประเทศไทยมากที่สุดอยู่ที่ 101 - 150 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.0 รองลงมาคือ บริษัทที่มีทุนจดทะเบียน 151 - 200 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.2 **ธุรกิจขนาดเล็ก** ที่มีทุนจดทะเบียนในประเทศไทยมากที่สุดอยู่ที่ น้อยกว่า 30 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ บริษัทที่มีทุนจดทะเบียน 51 - 100 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.5

ด้านการจ้างพนักงานประจำ พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** ที่มีการจ้างพนักงานประจำ มากกว่า 300 คนขึ้นไปมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมา คือ มีการจ้างพนักงานประจำ 100 - 299 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 **ในธุรกิจขนาดกลาง** มีการจ้างพนักงานประจำ 100 - 299 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา คือ มีการจ้างจำนวนพนักงานประจำ 50 - 99 คนคิดเป็นร้อยละ 25.5 **ในธุรกิจขนาดเล็ก** มีการจ้างพนักงานประจำ 10 - 29 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.7 รองลงมา คือ มีการจ้างพนักงานประจำจำนวนน้อยกว่า 10 คนคิดเป็นร้อยละ 19.0 ด้านการจ้างพนักงานชั่วคราว พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** ที่มีพนักงานชั่วคราวสูงที่สุดคือ มีการจ้างงานพนักงานชั่วคราวน้อยกว่า 10 คนคิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาคือ มีการจ้างงานพนักงานชั่วคราว 100 - 299 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 **ธุรกิจขนาดกลาง** ที่บริษัทมีพนักงานชั่วคราวสูงที่สุด คือ มีพนักงานชั่วคราวน้อยกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมา คือ มีการจ้างงานพนักงานชั่วคราว 10 - 29 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 **ธุรกิจขนาดเล็ก** ที่บริษัทมีพนักงานชั่วคราวสูงที่สุดคือ มีพนักงานชั่วคราวน้อยกว่า 10 คนคิดเป็นร้อยละ 77.7 รองลงมา คือ มีการจ้างงานพนักงานชั่วคราว 10 - 29 คนคิดเป็นร้อยละ 7.4

ด้านลักษณะธุรกิจของธุรกิจขนาดต่างๆ พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีลักษณะเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมา คือ อุตสาหกรรมบริการ คิดเป็นร้อยละ 13.1 ส่วน **ธุรกิจขนาดกลาง** มีลักษณะเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.1 รองลงมาคือธุรกิจขายปลีกและขายส่งคิดเป็นร้อยละ 10.4 **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมการผลิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.2 รองลงมาคือธุรกิจขายปลีกและขายส่งคิดเป็นร้อยละ 20.7

ด้านผลิตภัณฑ์หลักของธุรกิจขนาดต่างๆ พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีผลิตภัณฑ์หลักเป็นผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์มากที่สุด จำนวน 51 ตัวอย่าง **ธุรกิจขนาดกลาง** มีผลิตภัณฑ์หลักเป็นผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์มากที่สุด จำนวน 166 ตัวอย่าง ส่วน **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีความหลากหลายในเชิงผลิตภัณฑ์มาก โดยเห็นได้จากการสำรวจซึ่งพบว่า ธุรกิจขนาดเล็กระบุว่าผลิตภัณฑ์หลักเป็นอื่นๆ มากที่สุด จำนวน 39 ตัวอย่าง รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์ จำนวน 38 ตัวอย่าง และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 36 ตัวอย่าง

ด้านสัดส่วนการขายระหว่างในประเทศและนอกประเทศ พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีสัดส่วนระหว่างการขายภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 56.2 ในลักษณะ Indirect Export (การขยายตลาดผ่านคนกลาง หรือตัวแทนจำหน่ายภายในประเทศ ที่ซื้อสินค้าเพื่อการส่งออก) ส่วนการขายภายนอกประเทศ คิดเป็นร้อยละ 43.8 ขณะที่ **ธุรกิจขนาดกลาง** มีสัดส่วนระหว่างการขายภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 66.9 ในลักษณะ Indirect Export (การขยายตลาดผ่านคนกลาง หรือตัวแทนจำหน่ายภายในประเทศ ที่ซื้อสินค้าเพื่อการส่งออก) ส่วนการขายภายนอกประเทศ คิดเป็นร้อยละ 32.7 **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีสัดส่วนระหว่างการขายภายในประเทศคิดเป็นร้อยละ 76.7 ในลักษณะ Indirect Export (การขยายตลาดผ่านคนกลาง หรือตัวแทนจำหน่ายภายในประเทศ ที่ซื้อสินค้าเพื่อการส่งออก) ส่วนการขายภายนอกประเทศ คิดเป็นร้อยละ 23.3

ด้านตลาดส่งออกหลัก พบว่า ตลาดส่งออกหลักของ **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีตลาดหลักอยู่ที่กลุ่มประเทศในเอเชีย มากที่สุด จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองมาคือ ตลาดในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.6 **ธุรกิจขนาดกลาง** มีตลาดหลักอยู่ที่กลุ่มประเทศในเอเชีย มากที่สุด คือ จำนวน 187 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองมาคือ ตลาดในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.6 **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีตลาดหลักอยู่ที่กลุ่มประเทศในเอเชีย มากที่สุด จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองมาคือ ตลาดในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.9

ด้านระยะเวลาที่บริษัทย้ายฐานธุรกิจมาประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** ย้ายฐานธุรกิจมาประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน มากที่สุด คือ 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 80.8 รองลงมา คือ

ย้ายฐานมาแล้ว 1 - 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.7 **ธุรกิจขนาดกลาง** ย้ายฐานธุรกิจมาประเทศไทยถึงปัจจุบันมากที่สุด คือ 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 64.4 รองลงมา คือ ย้ายฐานมาแล้ว 4 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.9 **ธุรกิจขนาดเล็ก** ย้ายฐานธุรกิจมาประเทศไทยถึงปัจจุบันมากที่สุด คือ 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมา คือ ย้ายฐานมาแล้ว 4 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.0

ด้านความต้องการพื้นที่ที่บริษัทต้องการย้ายฐานธุรกิจ พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีความต้องการลงทุนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มากที่สุด รองลงมาคือ พื้นที่ในภาคตะวันออก ส่วน **ธุรกิจขนาดกลาง** มีความต้องการลงทุนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมากที่สุด รองลงมาคือ พื้นที่ในภาคตะวันออก **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีความต้องการลงทุนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รองลงมาคือ พื้นที่ในภาคกลาง

ด้านเหตุผลในการย้ายฐานธุรกิจมายังประเทศไทย พบว่า **เหตุผลของธุรกิจขนาดใหญ่** ที่เลือกย้ายฐานธุรกิจมาประเทศไทยมากที่สุด คือ เหตุผลด้านทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย คิดเป็น ร้อยละ 20.2 รองลงมา คือ เหตุผลด้านการสนับสนุนจากบีโอไอ คิดเป็นร้อยละ 16.6 สำหรับ**ธุรกิจขนาดกลาง** เหตุผลของการย้ายฐานธุรกิจมาประเทศไทยมากที่สุด คือ ต้องการเปิดตลาดใหม่ คิดเป็นร้อยละ 18.9 รองลงมา คือ การสนับสนุนจากบีโอไอ คิดเป็นร้อยละ 16.0 และ **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีเหตุผลของการย้ายฐานธุรกิจมาประเทศไทยมากที่สุด คือ เหตุผลอื่นๆ นอกเหนือจากตัวเลือกในแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 93.4 รองลงมา คือ ทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 17.9 และต้องการเปิดตลาดใหม่ คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจในด้านต่างๆ มายังประเทศไทยมากที่สุดคือ ด้านเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 22.7 รองลงมา คือ ด้านการตลาดคิดเป็นร้อยละ 22.1 **ธุรกิจขนาดกลาง** มีความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจในด้านต่างๆ มายังประเทศไทยมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 29.2 รองลงมาคือ ด้านการตลาดคิดเป็นร้อยละ 20.5 และ **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจในด้านต่างๆ มายังประเทศไทยมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีคิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมาคือ ด้านการตลาดคิดเป็นร้อยละ 24.1

ด้านรูปแบบหรือลักษณะของการย้ายฐาน พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีลักษณะของการย้ายมายังประเทศไทย มากที่สุดคือ การย้ายฐานธุรกิจเพื่อการเพิ่มฐานธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมา คือย้ายมาเฉพาะการผลิต คิดเป็นร้อยละ 23.8 **ธุรกิจขนาดกลาง** มีลักษณะของการย้ายมายังประเทศไทย มากที่สุดคือ การย้ายฐานธุรกิจเพื่อการเพิ่มฐานธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมา คือย้ายมาเฉพาะการผลิต คิดเป็นร้อยละ 23.4 **ธุรกิจขนาดเล็ก** มีลักษณะของการย้ายมายัง

ประเทศไทยมากที่สุดคือ การย้ายฐานธุรกิจเพื่อการเพิ่มฐานธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมา คือย้ายมาเฉพาะการผลิต และย้ายมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 16.5

ด้านแผนการย้ายฐานในอนาคตหรือไม่ พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** ไม่มีแผนย้ายฐาน ยังคงดำเนินการอยู่ที่ประเทศไทยเหมือนเดิม คิดเป็นร้อยละ 79.8 รองลงมา คือ มีแผนย้ายไปประเทศอื่น คิดเป็นร้อยละ 17.8 **ธุรกิจขนาดกลาง** ยังดำเนินการอยู่ที่ประเทศไทยเหมือนเดิม คิดเป็นร้อยละ 75.5 รองลงมา คือ มีย้ายไปประเทศอื่น คิดเป็นร้อยละ 19.1 **ธุรกิจขนาดเล็ก** ยังดำเนินการอยู่ที่ประเทศไทยเหมือนเดิม คิดเป็นร้อยละ 76.9 รองลงมา คือ มีแผนย้ายไปประเทศอื่น คิดเป็นร้อยละ 18.2 **กรณีหากมีความต้องการย้ายฐานธุรกิจ** ประเทศที่**ธุรกิจขนาดใหญ่** ต้องการย้ายมากที่สุด คือ ประเทศเวียดนามและประเทศอินโดนีเซีย คิดเป็นร้อยละ 13.1 รองลงมา คือ ประเทศลาว คิดเป็นร้อยละ 5.4 ประเทศที่**ธุรกิจขนาดกลาง** ต้องการย้ายมากที่สุด คือ ประเทศเวียดนาม คิดเป็นร้อยละ 21.6 รองลงมา คือ ประเทศอินโดนีเซีย คิดเป็นร้อยละ 15.8 และ ประเทศที่**ธุรกิจขนาดเล็ก** ต้องการย้ายมากที่สุด คือ ประเทศเวียดนาม คิดเป็นร้อยละ 17.4 รองลงมา คือ ประเทศอินโดนีเซีย คิดเป็นร้อยละ 15.7

สำหรับเหตุผลที่ธุรกิจต้องการย้ายฐาน พบว่า เหตุผลที่**ธุรกิจขนาดใหญ่** ต้องการย้ายไปประเทศอื่นมากที่สุด คือ ต้องการเปิดตลาดใหม่คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ ค่าแรงต่ำ คิดเป็นร้อยละ 20.8 ส่วนเหตุผลที่**ธุรกิจขนาดกลาง** ต้องการย้ายไปประเทศอื่นมากที่สุด คือ ต้องการเปิดตลาดใหม่คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมา คือ ค่าแรงต่ำ คิดเป็นร้อยละ 33.1 และเหตุผลที่**ธุรกิจขนาดเล็ก** ต้องการย้ายไปประเทศอื่นมากที่สุด คือ ต้องการเปิดตลาดใหม่คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมา คือ ค่าแรงต่ำ คิดเป็นร้อยละ 22.3 **กรณีที่ธุรกิจยังคงอยู่ที่ประเทศไทย** พบว่า เหตุผลที่**ธุรกิจขนาดใหญ่** ยังต้องการเลือกประเทศไทยมากที่สุดคือ ทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 20.5 รองลงมา คือ แรงงานไทยมีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.5 สำหรับเหตุผลที่**ธุรกิจขนาดกลาง** ยังต้องการเลือกประเทศไทยมากที่สุดคือ การสนับสนุนจากบีโอไอ คิดเป็นร้อยละ 19.9 รองลงมา คือ ทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 15.6 และเหตุผลที่**ธุรกิจขนาดเล็ก** ยังต้องการเลือกประเทศไทยมากที่สุดคือ ทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 18.1 รองลงมา คือ ตามลูกค้ำมาคิดเป็นร้อยละ 16.7

ด้านลักษณะของธุรกิจไทยที่เป็นคู่ค้าในปัจจุบัน พบว่า **ธุรกิจขนาดใหญ่** มีคู่ค้าเป็นธุรกิจไทยมากที่สุดเพื่อสนับสนุนวัตถุดิบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 34.7 ส่วนลำดับรองลงมาเพื่อเป็นที่ปรึกษาด้านบัญชี คิดเป็นร้อยละ 16.9 ส่วน**ธุรกิจขนาดกลาง** มีคู่ค้าเป็นธุรกิจไทยมากที่สุดเพื่อสนับสนุนวัตถุดิบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 37.8 ส่วนลำดับรองลงมาเพื่อบริการด้านขนส่ง คิดเป็น

ร้อยละ 17.5 และ**ธุรกิจขนาดเล็**มีคู่ค้าเป็นธุรกิจไทยมากที่สุดเพื่อสนับสนุนวัตถุดิบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 32.3 ลำดับรองลงมาเพื่อบริการด้านขนส่งคิดเป็นร้อยละ 16.2

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น

2.1 ภาพรวมของผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของกลุ่มตัวอย่าง**ธุรกิจขนาดใหญ่**มากที่สุด คือ ด้านปัญหาและสาเหตุในการฐานธุรกิจ รองมาคือ ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ โดยที่ปัจจัยทุกด้านส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดกลาง**มากที่สุด คือ ด้านปัญหาและสาเหตุในการฐานธุรกิจ รองมาคือ ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ โดยที่ปัจจัยทุกด้านส่งผลอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของ**ธุรกิจขนาดเล็ก**มากที่สุด คือ ด้านปัญหาและสาเหตุในการฐานธุรกิจ รองมาคือ ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ โดยที่ปัจจัยทุกด้านส่งผลอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณา ปัจจัยด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดใหญ่**มากที่สุด คือ การย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด รองลงมา คือ การย้ายเพื่อขยายฐานธุรกิจของตนเอง ส่วน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดกลาง**มากที่สุด คือ การย้ายตามความต้องการของลูกค้า รองลงมา คือ เป็นการย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดเล็ก** มากที่สุด คือ การย้ายตามความต้องการของลูกค้า รองลงมา คือ การย้ายเพื่อขยายฐานธุรกิจของตนเอง

ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดใหญ่** มากที่สุด คือ ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน รองลงมา คือ ความพร้อมด้านเงินทุน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดกลาง**มากที่สุด คือ ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน รองลงมา คือ ความพร้อมด้านเงินทุน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดเล็ก** มากที่สุดมีสองข้อ คือ ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน และ ความพร้อมด้านเงินทุน รองลงมา คือ ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญของบริษัท

ปัจจัยด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของ**ธุรกิจขนาดใหญ่** มากที่สุด คือ ปัจจัยการสนับสนุนของการผลิต (INFRASTRUCTURE) รองลงมา คือ ปัจจัยความมั่นคงด้านเศรษฐกิจของไทยส่งผลต่อการย้ายธุรกิจ

ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจของ**ธุรกิจขนาดกลาง** มากที่สุด คือ ปัจจัยสภาพความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย รองลงมา คือ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจาก BOI และปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของ**ธุรกิจขนาดเล็ก** ข้อที่มีส่งผลมากที่สุด คือ สภาพความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย รองลงมา คือ การบริหารจัดการของญี่ปุ่นสามารถประสานสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยได้ง่าย ส่งผลต่อการย้ายธุรกิจในระดับมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น จำแนกตามขนาดธุรกิจ

2.2.1 ธุรกิจขนาดใหญ่

เมื่อวิเคราะห์ **อุตสาหกรรมการผลิต** ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของธุรกิจขนาดใหญ่ คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ขณะที่ใน **ธุรกิจขายปลีกและขายส่ง** นั้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐาน คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ และ ด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ใน **ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ** ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐาน คือ ปัจจัยด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ส่วน **ธุรกิจก่อสร้าง** ผู้ประกอบการเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของตน คือ ปัจจัยด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนในประเทศไทย และ ผู้ประกอบการ**อุตสาหกรรมบริการ** เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐาน คือ ปัจจัยด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนในประเทศไทย

2.2.2 ธุรกิจขนาดกลาง

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิตต่อธุรกิจขนาดกลางตามประเภทอุตสาหกรรม/ธุรกิจ ต่างๆ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของธุรกิจขนาดกลางใน**อุตสาหกรรมการผลิต** คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ขณะที่ใน **ธุรกิจขายปลีกและขายส่ง** คือ ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของธุรกิจขนาดกลางใน**ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ** คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ สำหรับ **ธุรกิจก่อสร้าง** ปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิตต่อธุรกิจขนาดกลาง คือ ปัจจัยด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ และ ปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานของ**อุตสาหกรรมบริการ**คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ

2.2.3 ธุรกิจขนาดเล็ก

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิตต่อธุรกิจขนาดเล็กตามประเภทอุตสาหกรรม/ธุรกิจ ต่างๆ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของธุรกิจขนาดเล็กใน**อุตสาหกรรมการผลิต** คือปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ส่วนผู้ประกอบการใน**ธุรกิจขายปลีกและ**

ขายส่ง เห็นว่าปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิต คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ใน **ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ** ผู้ประกอบการเห็นว่าปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิต คือ ปัจจัยด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ สำหรับ **ธุรกิจก่อสร้าง** ปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิต คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ และ ปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายฐานการผลิตของ **อุตสาหกรรมบริการ** คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ

2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น จำแนกตามสาขาอุตสาหกรรม/ธุรกิจ

2.3.1 อุตสาหกรรมการผลิต

จำแนกตาม **สาขาชิ้นส่วนรถยนต์** พบว่า ปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิตต่อธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และธุรกิจขนาดเล็ก คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ

จำแนกตาม**สาขาเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์** ปัจจัยที่มีต่อการย้ายฐานการผลิตซึ่งส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อ ธุรกิจธุรกิจขนาดเล็ก คือ ปัจจัยด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ

จำแนกตาม**สาขาอาหาร** ปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และธุรกิจธุรกิจขนาดเล็ก คือ ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ

2.3.2 อุตสาหกรรมการบริการ

จำแนกตาม **ธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์** ปัจจัยต่อการย้ายฐานที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และธุรกิจขนาดเล็ก คือด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ และด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ

จำแนกตาม **ธุรกิจบริการด้านคอมพิวเตอร์** ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดใหญ่ คือ ปัจจัยด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนในประเทศไทย และด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดกลาง และธุรกิจขนาดเล็ก คือ ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ

ธุรกิจที่ปรึกษาด้านการผลิต ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดใหญ่ คือ ปัจจัยด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนในประเทศไทย ส่วนปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดเล็ก คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ

ธุรกิจที่ปรึกษาธุรกิจด้านการเงินและการลงทุน ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดใหญ่ คือ ปัจจัยด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อ

ธุรกิจขนาดกลาง คือปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ และ ปัจจัยด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ และทุกด้านที่ส่งผลมากที่สุด ต่อธุรกิจธุรกิจขนาดเล็ก เท่ากัน

ธุรกิจที่ปรึกษาที่ปรึกษาธุรกิจด้านการตลาด ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดใหญ่ คือ ปัจจัยด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนในประเทศไทย ส่วนปัจจัยด้านที่ส่งผลมากที่สุดต่อธุรกิจขนาดกลางและธุรกิจขนาดเล็ก คือ ปัจจัยด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น

3.1 ผลการวิเคราะห์ภาพรวม โดยจำแนกตามขนาดของธุรกิจและลักษณะของผลิตภัณฑ์หลัก ดังนี้

การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อย้ายการฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นภาพรวม มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 9 ตัวแปร ได้แก่ การบริหารจัดการของญี่ปุ่นสามารถประสานสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย ได้ง่าย มีระดับเทคโนโลยีที่สามารถรองรับกระบวนการผลิต ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจไทย มีปัจจัยสนับสนุนของการผลิต(INFRASTRUCTURE) อย่างเพียงพอต่อการผลิต สภาพความเป็นอยู่ สะดวกสบาย ข้อกำหนดทางกฎหมายอื่นๆที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจ ระดับคุณภาพของแรงงานที่สามารถพัฒนาได้ ความมีเสถียรภาพทางการเมืองการปกครองของไทย และ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจของภูมิภาคอาเซียน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ได้แก่ ความแตกต่างของอัตราค่าไฟฟ้าและส่วนที่ใช้ในการสนับสนุนการผลิต ความแตกต่างของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ถูกเรียกเก็บเทียบกับไทย ต้นทุนค่าวัตถุดิบมีราคาสูง ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ แนวโน้มภาวะค่าของเงินเยนแข็งตัว การขาดแคลนบุคลากร และ อัตราค่าจ้างแรงงานระดับปฏิบัติการในประเทศญี่ปุ่น

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญของบริษัท ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน ความพร้อมด้านเงินทุนและ มีการเตรียมพร้อมด้านระบบการบริหารจัดการของบริษัท

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการตลาด ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ เป็นการย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด การย้ายเพื่อขยายธุรกิจของตนเอง การย้ายตามความต้องการของลูกค้า ภาวะความต้องการในประเทศญี่ปุ่นต่ำ และ การขยายตลาดในประเทศไทยทำได้ง่าย

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ได้แก่ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจาก BOI การได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐบาลไทย การมี AFTA ช่วยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการทำธุรกิจในประเทศไทยและ การเกิด ASEAN ECONOMIC COMMUNITY 2015 ทำให้ตลาดใหญ่ขึ้น

องค์ประกอบที่ 6 ด้านค่าจ้างแรงงาน ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 2 ตัวแปร ได้แก่ อัตราค่าแรงคนงานระดับปฏิบัติการเทียบกับประเทศข้างเคียง และอัตราค่าแรงคนงานระดับการบริหารเปรียบเทียบกับประเทศข้างเคียง

3.2 ผลการวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของธุรกิจ

3.2.1 ธุรกิจขนาดใหญ่ มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด

องค์ประกอบที่ 1 ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปร ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญของบริษัท ความพร้อมด้านเงินทุน มีการเตรียมพร้อมด้านระบบการจัดการของบริษัท ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน และระดับของคุณภาพแรงงานที่สามารถพัฒนาได้ รวม 6 ตัวแปร

องค์ประกอบที่ 2 ด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปร ความแตกต่างของอัตราค่าไฟฟ้าและส่วนที่ใช้ในการสนับสนุนการผลิต ความแตกต่างของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ถูกเรียกเก็บเทียบกับไทย อัตราค่าจ้างแรงงานระดับปฏิบัติการในประเทศญี่ปุ่น ต้นทุนค่าวัตถุดิบมีราคาสูง แนวโน้มภาวะค่าของเงินเยนแข็งค่า ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และ การขาดแคลนบุคลากร รวม 7 ตัวแปร

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วยตัวแปร การได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐบาลไทย สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจาก BOI การมี AFTA ช่วยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการทำธุรกิจในประเทศไทย ข้อกำหนดทางกฎหมายอื่นๆที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจ การเกิด ASEAN ECONOMIC COMMUNITY 2015 ทำให้ตลาดใหญ่ขึ้น และความมีเสถียรภาพทางการเมืองการปกครองของไทย รวม 6 ตัวแปร

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการตลาด ประกอบด้วยตัวแปร เป็นการย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด การย้ายเพื่อขยายฐานธุรกิจของตนเอง และ การย้ายตามความต้องการของลูกค้า รวม 3 ตัวแปร

องค์ประกอบที่ 5 ด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน ประกอบด้วยตัวแปร ภาวะความต้องการในประเทศญี่ปุ่นต่ำ การบริหารจัดการของญี่ปุ่นสามารถประสานสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยได้ง่าย ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจของภูมิภาคอาเซียน และ สภาพความเป็นอยู่สะดวกสบาย รวม 4 ตัวแปร

องค์ประกอบที่ 6 ด้านค่าจ้างแรงงาน ประกอบด้วยตัวแปร อัตราค่าแรงคนงานระดับปฏิบัติการเทียบกับประเทศข้างเคียง อัตราค่าแรงคนงานระดับการบริหารเปรียบเทียบกับประเทศข้างเคียง รวม 2 ตัวแปร

3.2.2 ธุรกิจขนาดกลาง มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด

องค์ประกอบที่ 1 ด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 10 ตัวแปร ได้แก่ มีระดับเทคโนโลยีที่สามารถรองรับกระบวนการผลิต การบริหารจัดการของญี่ปุ่นสามารถประสานสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยได้ง่าย มีปัจจัยสนับสนุนของการผลิต (INFRASTRUCTURE) อย่างเพียงพอต่อการผลิต สภาพความเป็นอยู่สะดวกสบาย ข้อกำหนดทางกฎหมายอื่นๆที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจ การได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐบาลไทย ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจไทย ความมีเสถียรภาพทางการเมืองการปกครองของไทย ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจของภูมิภาคอาเซียนและ ระดับคุณภาพของแรงงานที่สามารถพัฒนาได้

องค์ประกอบที่ 2 ด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ได้แก่ ความแตกต่างของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ถูกเรียกเก็บเทียบกับไทย ความแตกต่างของอัตราค่าไฟฟ้าและส่วนที่ใช้ในการสนับสนุนการผลิต ต้นทุนค่าวัตถุดิบมีราคาสูงลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ การขาดแคลนบุคลากร และ แนวโน้มภาวะค่าเงินเยนแข็งค่า

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ได้แก่ ความพร้อมด้านเงินทุน ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน ความพร้อมด้านเทคโนโลยี สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจาก BOI อัตราค่าจ้างแรงงานระดับปฏิบัติการในประเทศญี่ปุ่น และ ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญของบริษัท

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ การเกิด ASEAN ECONOMIC COMMUNITY 2015 ทำให้ตลาดใหญ่ขึ้น การมี AFTA ช่วยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการทำธุรกิจในประเทศไทย และ ภาวะความต้องการในประเทศญี่ปุ่นต่ำ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตลาด ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ได้แก่ การย้ายเพื่อขยายฐานธุรกิจของตนเอง การย้ายตามความต้องการของลูกค้า เป็นการย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด และ มีการเตรียมความพร้อมด้านระบบการบริหารจัดการของบริษัท

องค์ประกอบที่ 6 ด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงานในประเทศไทย ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ การขยายตลาดในประเทศไทยทำได้ง่าย อัตราค่าแรงคนงานระดับบริหารเปรียบเทียบกับประเทศข้างเคียง และ อัตราค่าแรงคนงานระดับปฏิบัติการเทียบกับประเทศข้างเคียง

3.2.3 ธุรกิจขนาดเล็ก มีทั้งหมด 8 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจจากมากที่สุด ไปน้อยที่สุด

องค์ประกอบที่ 1 ด้านความพร้อม ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ มีความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญของบริษัท มีปัจจัยสนับสนุนของการผลิต (INFRASTRUCTURE) อย่างเพียงพอต่อการผลิต และ ความพร้อมด้านเงินทุน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ได้แก่ ต้นทุนค่าวัตถุดิบมีราคาสูง ความแตกต่างของอัตราค่าไฟฟ้าและส่วนที่ใช้ในการสนับสนุนการผลิต แนวโน้มภาวะค่าเงินเยนแข็งค่า ความแตกต่างของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ถูกเรียกเก็บเทียบกับไทย การขาดแคลนบุคลากรและ อัตราค่าจ้างแรงงานระดับปฏิบัติการในประเทศญี่ปุ่น

องค์ประกอบที่ 3 ด้านสภาพการณ์ของไทยในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ได้แก่ อัตราค่าแรงคนงานระดับการบริหารเทียบกับประเทศข้างเคียง อัตราค่าแรงคนงานระดับปฏิบัติการเทียบกับประเทศข้างเคียง ข้อกำหนดทางกฎหมายอื่นๆที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจ ความมีเสถียรภาพทางการเมืองการปกครองของไทย ระดับของคุณภาพแรงงานไทยที่สามารถพัฒนาได้ และมีระดับเทคโนโลยีที่สามารถรองรับกระบวนการผลิต

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ การมี AFTA ช่วยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการทำธุรกิจในประเทศไทย การ

เกิด ASEAN ECONOMIC COMMUNITY 2015 ทำให้ตลาดใหญ่ขึ้น และการบริหารจัดการของ ญีปุ่นสามารถประสานสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยได้ง่าย

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตลาด ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ การ ย้ายเพื่อขยายฐานธุรกิจของตนเอง เป็นการย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด การย้ายตามความต้องการ ของลูกค้า การขยายตลาดในประเทศไทยทำได้ง่าย และ ภาวะความต้องการในประเทศญี่ปุ่นต่ำ

องค์ประกอบที่ 6 ด้านสภาพการณ์ของไทย ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 2 ตัวแปร ได้แก่ ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจของไทย และ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจของภูมิภาค อาเซียน

องค์ประกอบที่ 7 ด้านสิทธิประโยชน์ ประกอบด้วยตัวแปร 1 ตัวแปร ได้แก่ สิทธิ ประโยชน์ที่ได้รับจาก BOI

องค์ประกอบที่ 8 ด้านสถานการณ์ของญี่ปุ่น ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 2 ตัวแปร ได้แก่ ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และมีการเตรียมพร้อมด้านระบบการบริหารจัดการของ บริษัท

3.3 ผลการวิเคราะห์ จำแนกตามสาขาอุตสาหกรรม/ธุรกิจ

3.3.1 สาขาชิ้นส่วนรถยนต์ ทั้งหมด 7 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจาก องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด

องค์ประกอบที่ 1 ด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน ประกอบด้วยตัว แปรทั้งสิ้น 10 ตัวแปร ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่สะดวกสบาย ความมีเสถียรภาพทางการเมืองการ ปกครองของไทย มีระดับเทคโนโลยีที่สามารถรองรับกระบวนการผลิต ความมั่นคงทางด้าน เศรษฐกิจไทย ระดับคุณภาพของแรงงานที่สามารถพัฒนาได้ การบริหารจัดการของญี่ปุ่นสามารถ ประสานสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยได้ง่าย มีปัจจัยสนับสนุนของการผลิต

(INFRASTRUCTURE) อย่างเพียงพอต่อการผลิต ข้อกำหนดทางกฎหมายอื่นๆที่เอื้อประโยชน์ต่อ การทำธุรกิจ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจของภูมิภาคอาเซียน และการขาดแคลนบุคลากร

องค์ประกอบที่ 2 ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปร ทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน ความพร้อมด้านเทคโนโลยี มีการ เตรียมพร้อมด้านระบบการบริหารจัดการของบริษัท ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญของบริษัท และ ความพร้อมด้านเงินทุน

องค์ประกอบที่ 3 ด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปร ทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ การเกิด ASEAN ECONOMIC COMMUNITY 2015 ทำให้ตลาดใหญ่ขึ้น

ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ การมี AFTA ช่วยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการทำธุรกิจในประเทศไทย ต้นทุนค่าวัตถุดิบมีราคาสูงและ ความแตกต่างของอัตราค่าไฟฟ้าและส่วนที่ใช้ในการสนับสนุนการผลิต

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 2 ตัวแปร ได้แก่ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจาก BOI และการได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐบาลไทย

องค์ประกอบที่ 5 ด้านอัตราค่าแรงในประเทศไทย ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ อัตราค่าแรงคนงานระดับการบริหารเทียบกับประเทศข้างเคียง อัตราค่าแรงคนงานระดับปฏิบัติการเทียบกับประเทศข้างเคียง และภาวะความต้องการในประเทศญี่ปุ่นต่ำ

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการขยายตลาด ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ การย้ายเพื่อขยายฐานธุรกิจของตนเอง การย้ายตามความต้องการของลูกค้า และเป็น การย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด

องค์ประกอบที่ 7 ด้านปัญหาค่าของเงินและค่าจ้าง ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ แนวโน้มภาวะค่าเงินเยนแข็งค่า อัตราค่าจ้างแรงงานระดับปฏิบัติการในประเทศญี่ปุ่น และความแตกต่างของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ถูกเรียกเก็บเทียบกับไทย

3.3.2 สาขาเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมด 7 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการย้ายฐานธุรกิจจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด

องค์ประกอบที่ 1 ด้านสภาพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ได้แก่ ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจไทย การขยายตลาดในประเทศไทยทำได้ง่าย ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจของภูมิภาคอาเซียน มีปัจจัยสนับสนุนของการผลิต (INFRASTRUCTURE) อย่างเพียงพอต่อการผลิต ระดับคุณภาพของแรงงานที่สามารถพัฒนาได้ และ สภาพความเป็นอยู่

องค์ประกอบที่ 2 ด้านความพร้อมในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 6 ตัวแปร ได้แก่ ความพร้อมด้านเงินทุน ความพร้อมด้านข้อมูลการลงทุน ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญของบริษัท การย้ายเพื่อขยายฐานธุรกิจของตนเอง มีการเตรียมพร้อมด้านระบบการบริหารจัดการของบริษัท และการย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด รวม 6 ตัวแปร

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ได้แก่ การเกิด ASEAN ECONOMIC COMMUNITY 2015 ทำให้ตลาดใหญ่ขึ้น

การมี AFTA ช่วยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการทำธุรกิจในประเทศไทย การบริหารจัดการของญี่ปุ่นสามารถประสานสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยได้ง่าย และภาวะความต้องการในประเทศญี่ปุ่นต่ำ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านปัญหาและสาเหตุในการย้ายฐานธุรกิจ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปร ได้แก่ ความแตกต่างของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ถูกเรียกเก็บเทียบกับไทย แนวโน้มภาวะค่าของเงินเยนแข็งค่า ความแตกต่างของอัตราค่าไฟฟ้าและส่วนที่ใช้ในการสนับสนุนการผลิต อัตราค่าจ้างแรงงานระดับปฏิบัติการในประเทศญี่ปุ่น และต้นทุนค่าวัตถุดิบมีราคาสูง

องค์ประกอบที่ 5 ด้านสภาพการณ์ในประเทศไทย ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ได้แก่ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจาก BOI การได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐบาลไทย ข้อกำหนดทางกฎหมายอื่นๆที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจ และความมีเสถียรภาพทางการเมืองการปกครองของไทย

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการตลาด ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ การย้ายตามความต้องการของลูกค้า การขาดแคลนบุคลากร และการย้ายเพื่อขยายด้านการตลาด

องค์ประกอบที่ 7 ด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงานในประเทศไทย ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 2 ตัวแปร ได้แก่ อัตราค่าแรงคนงานระดับปฏิบัติการเทียบกับประเทศข้างเคียง และอัตราค่าแรงคนงานระดับบริหารเปรียบเทียบกับประเทศข้างเคียง

4. สรุปผลการสัมภาษณ์ความเห็นในเชิงลึก (In-depth Interview) จำแนกตามสาขาอุตสาหกรรม/ธุรกิจ

4.1 สาขาชิ้นส่วนรถยนต์

- ความพร้อมของการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมายังประเทศไทยของกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ มีความพร้อมทุกด้าน ตลอดจนยังมีระบบการบริหารจัดการแบบผสมผสานระหว่างญี่ปุ่นกับไทยที่เข้าใจในวัฒนธรรมที่ต่างกัน
- แนวโน้มการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นมายังประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วน ยานยนต์ คิดว่าปัจจุบันประเทศไทยยังคงเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมรถยนต์ในภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม สภาพความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย แต่ในอนาคตเมื่อพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่มีเพิ่มขึ้น

เช่น อัตราค่าแรงที่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับคุณภาพของพนักงานหรือเทียบกับอัตราค่าแรงของประเทศใกล้เคียง เช่น อินโดนีเซีย เวียดนาม แนวโน้มการย้าย การเพิ่มหรือขยายธุรกิจคงจะมีอัตราคงที่โดยจะยังไม่ลดอัตราการลงทุน

- ความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงของการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นมายังประเทศไทยกับธุรกิจของคนไทย กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์มีประเด็นหลักที่มีความคิดเห็นตรงกัน คือ การเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน เกิดการพัฒนาทางอุตสาหกรรมที่สามารถมีกระบวนการผลิตที่ใช้ต้นทุนต่ำ การลดต้นทุนการผลิตที่ได้กำหนดไว้ วัตถุประสงค์ทางขาย ราคาถูก สามารถลดต้นทุนค่าขนส่ง
- กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์โดยรวมยังไม่มีแนวโน้มที่จะย้ายฐานธุรกิจไปประเทศอื่น เนื่องจากยังมีความพอใจในการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย แต่ถ้าจะขยายเพิ่มเติมจะขยายไปประเทศอื่น ไม่ขยายในประเทศไทย เนื่องจากอัตราค่าแรงในอนาคตของประเทศไทยเทียบกับประเทศข้างเคียง ประเทศไทยมีอัตราค่าแรงที่สูงกว่า ตลอดจนสามารถที่จะขยายตลาดให้โตมากได้ด้วย

4.2 สาขาเครื่องใช้ไฟฟ้า

- แนวโน้มการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่น ในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า บริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมาความเห็นว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีความเหมาะสมเป็นฐานการผลิตในภูมิภาค แนวโน้มการย้าย การเพิ่มหรือขยายธุรกิจคงจะยังคงมี และมีบางบริษัทได้ตัดสินใจขยายพื้นที่การผลิตไปยังโซนอื่นๆ ของประเทศไทยแล้ว
- สำหรับความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงของการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นกับระบบเศรษฐกิจไทย ประเด็นหลักที่มีความคิดเห็นตรงกันของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า คือ การเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน เกิดการพัฒนาทางอุตสาหกรรม นำเงินตราเข้าประเทศไทย การลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากค่าแรงถูก สามารถลดต้นทุนค่าขนส่งโดยเฉพาะถ้าส่งไปยุโรป การย้ายฐานธุรกิจตามลูกค้ารายใหญ่ เป็นการเพิ่มช่องทางการขาย สำหรับความเชื่อมโยงกับธุรกิจของคนส่วนใหญ่มีลูกค้าที่เป็นนักธุรกิจชาวไทย
- แนวโน้มการย้ายธุรกิจไปประเทศอื่นของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยรวมยังไม่มีแนวโน้มที่จะย้ายฐานธุรกิจไปประเทศอื่นเนื่องจากยังมีความ

พอใจ แต่ถ้าจะขยายเพิ่มเติมจะขยายไปประเทศอื่น เช่น อินโดนีเซีย หรืออินเดีย โดยพิจารณาจากอัตราค่าแรงและสามารถขยายตลาดได้

4.3 สาขาอิเล็กทรอนิกส์

- สาเหตุของการย้ายฐานผลิตมาในประเทศไทยของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากต้องการประโยชน์จากแรงงานราคาถูกและเป็นการย้ายมาเพื่อให้อยู่ใกล้กับบริษัทลูกค้าที่มีโรงงานในประเทศไทย
- บริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทยมีความพึงพอใจในสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากนโยบายสนับสนุนการลงทุนของรัฐบาลไทย ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาบ้าง เช่น ความล่าช้าในการเดินเอกสาร นอกจากนี้บริษัทญี่ปุ่นได้ประสบความสำเร็จในการลดต้นทุนการผลิต อีกทั้งยังสามารถทำงานร่วมกับคนไทยได้
- ในด้านความเป็นอยู่ คนญี่ปุ่นไม่มีปัญหาในการดำเนินชีวิตในประเทศไทย ดังนั้นจึงไม่มีแนวโน้มของการย้ายฐานออกไปจากประเทศไทยแบบถาวร แต่จะมีแนวโน้มของการขยายฐานผลิตในประเทศไทยและประเทศอื่นในเอเชียโดยเฉพาะเวียดนาม โดยที่สาเหตุของการไปเวียดนามจะคล้ายคลึงกับสาเหตุของการมาประเทศไทย
- นอกจากนี้การมาตั้งฐานผลิตของบริษัทญี่ปุ่นทำให้มีธุรกิจอื่นๆ เกิดขึ้นมากมายในประเทศไทย ทั้งจากบริษัทสัญชาติไทยและต่างชาติ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าบริษัทสัญชาติไทยที่มีการติดต่อค้าขายด้วยจะเป็นแต่ธุรกิจที่ไม่ต้องการเทคโนโลยีขั้นสูงหรือเป็นธุรกิจบริการเท่านั้น

4.4 สาขาอาหาร

- ความพร้อมของการย้ายธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นมายังประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร มีความพร้อมทุกด้าน มีระบบการบริหารจัดการที่สามารถใช้กับคนไทยได้ มีระบบการฝึกอบรมให้กับคนงานไทย ด้านเทคโนโลยี เครื่องจักร นำเข้าจากญี่ปุ่น บางส่วนสั่งซื้อจากบริษัทในประเทศไทยเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักรไม่เฉพาะเจาะจง
- แนวโน้มการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นมายังประเทศไทยของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร มีความเห็นว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบเรื่องของทำเลที่ตั้งในภูมิภาค สภาพความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย มีความพร้อมด้านโครงสร้าง

พื้นฐานมาก แต่อัตราค่าแรงที่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับคุณภาพของพนักงานนั้นสูงเกินไป จึงมีความเห็นว่าไม่ควรกำหนดพร้อมกันทีเดียวทั้งประเทศ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการย้าย การเพิ่มหรือขยายธุรกิจในประเทศไทย

- ความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงของการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารมายังประเทศไทย การมาของอุตสาหกรรมอาหาร ส่วนมากมาตามลูกค้ารายใหญ่ มาเพื่อขยายธุรกิจในประเทศไทย ประเด็นหลักที่มีความคิดเห็นตรงกัน คือ สามารถลดต้นทุนได้ การเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน มีประโยชน์กับธุรกิจ เศรษฐกิจไทยจะดีขึ้น
- แนวโน้มการย้ายธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารไปประเทศอื่น ยังไม่มีแนวโน้มการย้าย ถ้ามีจะเป็นประเทศอินโดนีเซีย เนื่องจากแรงงานไทยเริ่มหายาก เลือกลงงาน ส่วนการสนับสนุนจาก BOI ต้องรอพิจารณารายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงก่อน

4.5 ธุรกิจบริการ (ที่ปรึกษา/คอมพิวเตอร์/การขนส่งโลจิสติกส์)

- สาเหตุของการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นในธุรกิจบริการมายังประเทศไทย เนื่องจากความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) โดยผู้ประกอบการธุรกิจบริการญี่ปุ่นมักก่อตั้งขึ้นเพื่อให้บริการกับชาวญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่ ก่อนที่จะขยายบริการให้กับผู้ประกอบการชาติอื่น และมีความชำนาญในธุรกิจนั้นและขยายมายังประเทศไทย (บริษัทญี่ปุ่นได้ประสบความสำเร็จในการบริการมาก่อน) เมื่อพิจารณาถึงธุรกิจที่เป็นห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) มีความต้องการมากพอ ซึ่งการใช้ประโยชน์จากแรงงานราคาถูกของประเทศไทยมีน้อย และเป็นการย้ายมาเพื่อให้อยู่ใกล้กับบริษัทลูกค้าญี่ปุ่นที่ต้องการด้านการบริการของตนในประเทศไทย
- บริษัทญี่ปุ่นด้านบริการในประเทศไทยมีความพึงพอใจในประเทศไทยโดยภาพรวม ส่วนใหญ่ในด้านที่ตั้งภูมิศาสตร์ อาหาร ความเป็นอยู่ ส่วนในด้านสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากนโยบายสนับสนุนการลงทุนของรัฐบาลไทย (BOI) ไม่เข้าข่ายที่จะได้รับ อีกทั้งยังสามารถทำงานร่วมกับคนไทยได้ ในด้านความเป็นอยู่ คนญี่ปุ่นไม่มีปัญหาในการดำเนินชีวิตในประเทศไทย ดังนั้นจึงไม่มีแนวโน้มของการย้ายฐานออกไปจากประเทศไทยแบบถาวร แต่จะมีแนวโน้มของการขยายฐานผลิตในประเทศไทยและประเทศอื่นในเอเชีย โดยเฉพาะแถบประเทศอาเซียน โดยที่

สาเหตุของการไปต่างประเทศจะมาจากตัวธุรกิจบริการที่มีการขยายและก่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด (Economy of scale) โดยพิจารณาประเทศที่คล้ายคลึงกับประเทศไทยและความสามารถในการแข่งขันการให้บริการโดยรวม

โดยสรุป การย้ายฐานการผลิตและธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นมาประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อบริษัท ด้านการตลาดและยอดขาย กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องไฟฟ้า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการมองว่า จะเกิดผลดีในทุกๆ ด้านมากกว่าผลเสีย คือทำให้ประชาชนมีงานทำมีรายได้ที่เพิ่ม มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี เกิดผลดีกับเศรษฐกิจโดยรวม จะมีผลเสียบ้าง เช่น หากเป็นบริษัทญี่ปุ่นที่เป็น SMEs ก็จะมาเป็นผู้แข่งของบริษัทขนาดเล็กรายของไทย

ความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการย้ายฐานการผลิตหรือธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นมาประเทศไทย กับธุรกิจของคนไทย ถือว่าเป็นพันธมิตรทางธุรกิจร่วมกัน เป็นบริษัทที่สนับสนุนวัตถุดิบให้กับบริษัทญี่ปุ่น หรือซื้อวัตถุดิบจากบริษัทญี่ปุ่นการได้รับความช่วยเหลือจากบริษัทญี่ปุ่น ได้รับการสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยี การสนับสนุนทางด้านกระบวนการผลิต

ความต้องการให้ธุรกิจญี่ปุ่นมาลงทุนในประเทศไทย โดยรวมแล้ว เห็นว่า การลงทุนของญี่ปุ่นในประเทศไทย เป็นสิ่งที่ดี ส่งผลดีกับตลาดในประเทศไทย ไม่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยแต่อย่างใด และควรมีการสนับสนุนทุกประเภทของธุรกิจของญี่ปุ่นให้มาลงทุน เพื่อไม่ให้บริษัทญี่ปุ่นย้ายไปลงทุนประเทศอื่น นอกจากนี้ ยังมีความเห็นว่า ในส่วนนโยบายของภาครัฐ ภาครัฐควรเข้มงวดกับบริษัทที่มีปัญหาจนจกผลประโยชน์มากเกินไป ไม่ควรให้การสนับสนุนมากกับบริษัทเหล่านี้ และควรให้ความสำคัญกับ SMEs ของไทยให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันมีการสนับสนุนการลงทุนให้แก่บริษัทที่มาจากต่างประเทศมาก ทำให้บริษัทที่มาจากต่างประเทศได้เปรียบกว่าบริษัทของไทย

5. ปัจจัยดึงดูดที่ส่งผลให้ญี่ปุ่นมาลงทุนในประเทศไทย

ตามที่ทีมนักวิจัย ในนามของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (TNI) ได้ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ดำเนินการสำรวจข้อมูลเชิงลึกและได้เดินทางไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการบริษัทสัญชาติญี่ปุ่น ในหลายพื้นที่ในช่วงปลายปี 2554 ได้พบลักษณะที่จัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่คิดว่าเป็น **ปัจจัยดึงดูด** นักลงทุน ในการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมายังประเทศไทย และส่งผลกระทบกับการลงทุนในดังนี้

1. **ลักษณะโดยรวมของคนไทยและสังคมประเทศไทย** ที่จะก่อให้เกิดความสนใจในการลงทุน คือ คนไทยมีลักษณะ บุคลิกภาพ ที่เรียกว่า มีมนุษยสัมพันธ์-สบาย ๆ จืดกรังใจ อ่อนโยน

แจ่มใส อารมณ์ดี สร้างความรู้สึกเป็นกันเองสูงสนุกสนาน อ่อนน้อมถ่อมตัว นับถือผู้ใหญ่ มีมุมมองในการพิจารณาเรื่องราวต่างๆ หรือมีความคิดเชิงบวกสูง (Simplicity) มีสติปัญญาและไหวพริบดี รักสงบ ชอบให้อภัย มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ง่าย ประณีประนอม มีความรัก ศิลปะ จึงจัดได้ว่าเป็นชนชาติที่มีน้ำใจดี ชอบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่คิดมาก แต่ไม่เคยมองข้ามความเดือดร้อน คนอื่น รวมทั้งมีความกตัญญู รักษาดี ความภูมิใจในชาติ และพระมหากษัตริย์ มีการปรับใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของสังคมประเทศไทย มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มาแต่โบราณ มีภาษาประจำชาติ วัฒนธรรมที่สวยงามของตนเอง ส่งผลให้ชาวต่างชาติ รวมทั้งประเทศญี่ปุ่นเอง ต้องการที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวหรือพำนักอาศัย รวมทั้งการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมายังประเทศไทย

2. ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย มีภูมิศาสตร์ที่ร้อนชื้น เย็นสบาย และภูมิประเทศที่ตั้งอยู่ในเกณฑ์ดี มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งปลูกพืช ได้ดี มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติทั้งภูเขา น้ำตก ป่าไม้ ฯลฯ ที่สวยงามดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุนจำนวนมาก

3. ปัจจัยเอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนของประเทศไทย คือ มีบุคลากรที่มีความชำนาญในหลายๆด้าน เช่น ทางการแพทย์ที่มีความสามารถในระดับโลก มีลักษณะการประยุกต์เก่ง มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพต่างๆ มีการส่งเสริมการลงทุน มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเมืองสามารถให้เกิดการแข่งขันการลงทุนได้ง่าย หรือในภาพรวมของตลาดอาเซียนในปี 2558 ที่จะมีการรวมกลุ่มอาเซียนที่จะกลายเป็นตลาดเดียวและตลาดใหญ่ในปี 2558 และ ชาวญี่ปุ่นก็ยังที่จะเลือกประเทศไทยเป็นศูนย์กลางผลิตเพื่อการส่งออกสินค้าในภูมิภาคนี้ เพราะสามารถขยายการค้ากับประเทศในเอเชียและอาเซียนได้ง่าย และมีหลายสนธิสัญญาที่จะช่วยขับเคลื่อนการค้าได้มาก ตลอดจนการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางสังคมและสันติภาพ-รวมทั้งค่าครองชีพไม่สูงนักเมื่อเทียบกับรายได้ของชาวต่างชาติที่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศ

6. ปัจจัยผลักดันที่ส่งผลให้ญี่ปุ่นมาลงทุนในประเทศไทย

นักลงทุนญี่ปุ่นยังให้ความสำคัญกับประเทศไทยอย่างมาก สำหรับในเรื่องการพิจารณาแนวโน้มการย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมายังประเทศไทย

มุมมองส่วนใหญ่ยังเห็นว่าประเทศไทยยังคงเป็นเบอร์ 1 ในอาเซียน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ซึ่งทีมนักวิจัยเห็นว่าเป็นปัจจัยที่คิดว่าเป็น **ปัจจัยผลักดัน** นักลงทุนต่างชาติให้มีการย้ายฐานธุรกิจเกิดขึ้น อาจจะพิจารณาเริ่มจาก ค่าเงินเยนของประเทศไทยมีค่าแข็งขึ้นเรื่อยๆ ก่อให้เกิดต้นทุนการผลิตที่สูงและลดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะทำให้ภาคเอกชนตัดสินใจย้ายฐานไปต่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยและเอเชียจะได้ประโยชน์จากการแข็งค่าของเงินเยน ในตั้งแต่ ปี 2528

ทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมากในประเทศไทย โดยบริษัทญี่ปุ่นที่ย้ายออกนอกประเทศในครั้งนั้นล้วนเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ และพบอีกครั้ง ในปี 2540 เป็นการย้ายฐานของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กที่ต้องการเข้ามาผลิตสินค้าป้อนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทยอยู่แล้ว และอีกครั้งที่มีการย้ายฐานการผลิต การลงทุน ในช่วงหลังวิกฤตการเงินในสหรัฐ ที่มีลักษณะแตกต่างเป็นบริษัทและอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นที่ไม่เคยมีธุรกรรมกับต่างประเทศและไม่เคยสนใจที่จะไปลงทุนในต่างประเทศมาก่อน มีการเคลื่อนย้ายการลงทุนมาสนใจในประเทศไทยและประเทศเอเชีย รวมทั้งภาวะ ภัยพิบัติตามธรรมชาติ (สึนามิ) ที่เกิดขึ้นเมื่อต้นปี 2554 ทำให้บริษัทขนาดใหญ่ที่ลงทุนในไทยอยู่แล้ว ก็มีแนวโน้มขยายธุรกิจมากขึ้น อีกทั้งจะมีบริษัทขนาดเล็กเข้ามาลงทุนใหม่ด้วย นอกจากนี้ยังมีอีก 2 ปัจจัยที่สนับสนุนที่ทำให้เกิดการย้ายฐานการผลิต คือ

1. พบว่าจำนวนแรงงานของประเทศญี่ปุ่นมีจำนวนลดลงขณะที่ค่าจ้างแรงงานภายในประเทศญี่ปุ่นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ตลาดต่างประเทศมีความต้องการสินค้าใหม่ ๆ มากขึ้น ตลาดเติบโตขึ้น

นอกจากนี้ พบว่าอุตสาหกรรมที่ประเทศญี่ปุ่นสนใจมาลงทุนในประเทศไทย (ผ่านข้อมูลการลงทุนของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน BOI และ เจไอโทร) พบว่ามีบริษัทจำนวนมากของประเทศญี่ปุ่นติดต่อมาว่ามีความต้องการมาลงทุนในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล ตลอดจนชิ้นส่วนต่าง ๆ โดยลักษณะสินค้าจะใกล้เคียงกับสินค้าปลายน้ำ (Downstream) มากกว่าเป็นสินค้าต้นน้ำ (Upstream) หากมองในแง่ของขนาดบริษัท แต่สิ่งที่นักลงทุนญี่ปุ่นยังกังวลมากที่สุดในการลงทุนในประเทศไทย คือ นักลงทุนกังวลเรื่องกฎข้อบังคับระบบภาษีที่ถูกปรับเปลี่ยนฉับพลัน นอกจากนี้ยังกังวลว่าไทยมีบุคลากรเพียงพอหรือไม่และภาวะต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ดังนั้นจึงต้องหันมาผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต้องอาศัยแรงงานฝีมือ ประเทศไทยจึงจะสามารถเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันได้

7. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิเคราะห์ผลการศึกษาที่ได้ คณะผู้วิจัยเสนอแนะว่า เพื่อให้การย้ายฐานธุรกิจของบริษัทสัญชาติญี่ปุ่นมายังประเทศไทยเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและ SMEs ไทยมากขึ้น ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. พัฒนาความสามารถ ฝีมือ และวินัยของแรงงานไทยที่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตทุกระดับ เนื่องจากแนวโน้มต้นทุนค่าแรงสูงมากขึ้น ทำให้ต้องเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานให้สูงขึ้นตามไปด้วย โดยทางญี่ปุ่นสามารถช่วยฝึกอบรมวิทยากร (Trainer) ในด้านต่าง ๆ ซึ่งบุคลากรเหล่านี้

สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนอื่น ๆ ต่อไป และรัฐบาลควรดำเนินการ คือ การนำวิทยากรที่ผ่านการฝึกอบรมเหล่านี้ไปสอนแรงงานในบริษัทขนาดเล็กของไทยต่อไป

2. รัฐบาลและธุรกิจขนาดใหญ่ของไทย ควรที่จะมีการศึกษาข้อมูลและลงทุนเพื่อการทำวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสร้างนวัตกรรมมากขึ้น ปัจจุบันประเทศไทยเริ่มกลายเป็นสำนักงานใหญ่ประจำภูมิภาคของบริษัทญี่ปุ่นหลายแห่ง และบริษัทมุ่งหวังให้สำนักงานในไทยคิดค้นพัฒนาสินค้า หรือเป็นแหล่งทดสอบสินค้า ซึ่งจะต้องอาศัยช่างเทคนิค นักวิจัยที่มีความสามารถเฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น

3. ควรส่งเสริมการลงทุนของธุรกิจญี่ปุ่นในอุตสาหกรรมหรือผลิตภัณฑ์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันที่ต้องใช้ต้นทุนการผลิตต่ำ รวมทั้งใช้แรงงานราคาถูก เนื่องจากค่าจ้างแรงงานของไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น

4. ส่งเสริมให้เกิดการร่วมทุนระหว่างธุรกิจไทยและธุรกิจญี่ปุ่น เพื่อให้ธุรกิจไทยมีโอกาสเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตและการจัดการจากธุรกิจญี่ปุ่น รวมทั้งยังช่วยสร้างโอกาสทางการตลาดให้ธุรกิจไทยด้วย

5. สร้างความมั่นใจด้านการบริหารนโยบายและการแก้ปัญหาของภาครัฐต่อนักลงทุนต่างชาติ โดยการจัดทำแผนแม่บทและแผนการบริหารจัดการในเรื่องเชิงนโยบายด้านต่างๆ แบบบูรณาการและมีความชัดเจนในการปฏิบัติ